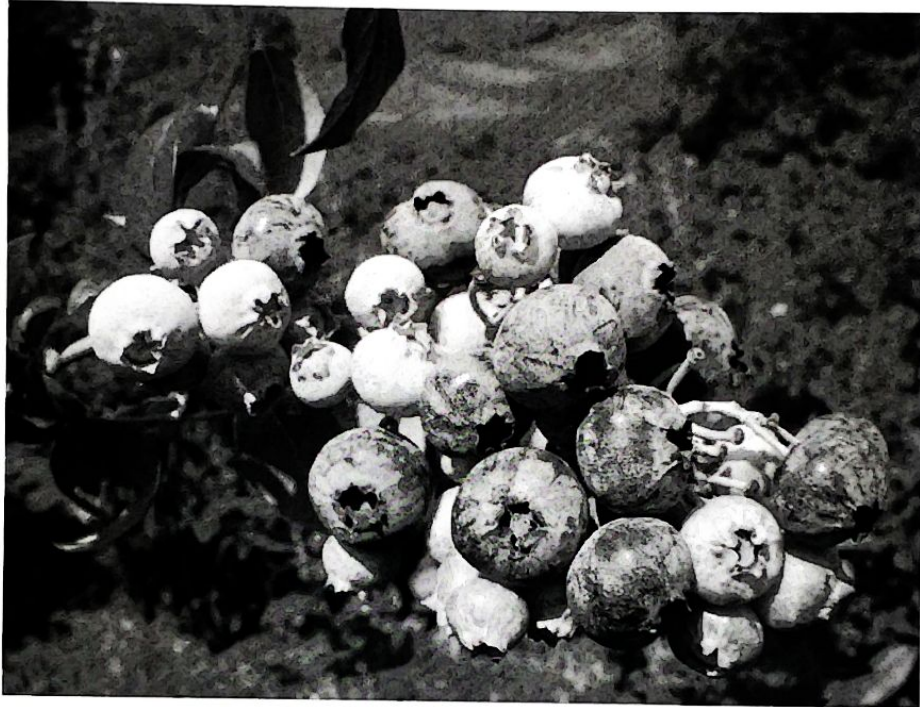

ZAHTJEV ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

**PROJEKAT: FORMIRANJE ZASADA BOROVNICE I NABAVKA
OPREME ZA ZASAD I SKLADIŠTENJE PLODOVA U SELU VUČA BB,
ROŽAJE**

NOSILAC:

Bajram Redžepović

Ul. Vuča br.bb | 84310 Rožaje

LOKACIJA: SELO VUČA, OPŠTINA ROŽAJE

Rožaje, oktobar 2020. godine

1. OPŠTE INFORMACIJE

Naziv Projekta: Formiranje zasada borovnice i nabavka opreme za zasad i skladištenje plodova u selu Vuča bb, Rožaje

Nosilac Projekta :

Bajram Redžepović
Organizacioni oblik: Fizičko lice

Jmbg/PIB: JMB: 1504991272013

Adresa: selo Vuča, 84310 Rožaje

Kontakt (telefon, faks, mail): 068 236 584

E-Mail:ernad.r@hotmail.com

**Odgovorna
osoba:**

Bajram Redžepović

2. OPIS LOKACIJE

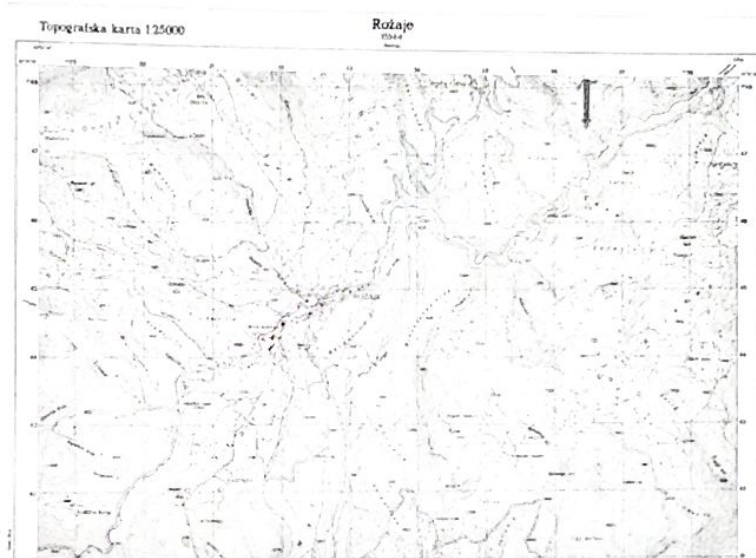
2.1. OPŠTI PODACI O VRSTI I NAMJENI OBJEKTA

Projekat "Formiranje zasada borovnice i nabavka opreme za zasad i skladištenje plodova u selu Vuča bb, Rožaje" se odnosi na oblast voćarstva tačnije na formiranje zasada borovnice sa potrebnom opremom i u skladu sa najnovijim EU standardima na prostoru opštine Rožaje, selo Vuča. Projekat će biti „zaokružen” tako što će u planiranom prostoru parceli površine P=1ha imati sve potrebne elemente opreme, zasada i tehnologije, adekvatnu opremu koja prati cijeli proces proizvodnje, potrebne zemljišne površine, radnu snagu za branje proizvoda-borovnice. Investitor gospodin Bajram Režepović živi sa svojom porodicom u selu Vuča, opština Rožaje. Njegovo višočlano gazdinstvo se tradicionalno bavi poljoprovredom. U toku 2017/18 godine zasadio 1ha maline sorte Willamette, kao novi vid djelatnosti, pored stočarske proizvodnje kojom se dugo bave. Sa ove modern plantaže koja ima sve potrebne sisteme za navodnjavanje i đubrenje i mehanizaciju je 2019 i 2020.godine ostvarilo prinos od preko 12t/ha, i preduzeći Intefood-Rožaje predalo cjelokupan rod sa ove plantaže. Na ovaj način je Bajram Režepović ostvario planirani rod i ekonomski efekat u ovoj oblasti. Gazdinstvo je registrovano u nadležnim registrima, Registru poljoprivrednih gazdinstava Rješenjem br. 321-570/17-2 od 23.03.2017.godine i Upravi za bezbjednost hrane Rješenje br.060-320/17-0435-49/2 od 27.02.2017.godine. U narednoj godini Investitor Bajram Režepović planira da formira zasad od 1ha borovnice, kakao bi prihod sa gazdinstva bio veći. Dosadašnje iskustvo i analiza potreba tržišta za ovim proizvodima, kao i saradnja sa otkupljivačima daju dodatnu šansu ovoj ideji. Na taj način je investitor stekao realnu sliku o obimu i značaju investicije. Ovom investicijom stvaraju se bitne pretpostavke da se investitor po implementaciji projekta uveća svoj profit, uspješno posluje i uposli još radnika i godišnje proizvede i 12 tona svježeg ploda maline i 12 tona borovnice sa sopstvene farme.

2.2. OPIS LOKACIJE OBJEKTA

Planirana investicija će se realizovati u opštini Rožaje u selu Vuča. Obuhvata formiranje zasada borovnice površine od 1ha, sa pratećom opremom koju čini sistem za navodnjavanje, sistem za đubrenje zasada, sistem mreža i stubova koje će štiti od grada zasada borovnice, kao i komora za prijem voća 24m³, sa sistemom održavanja temperature do -20 C⁰ stepeni. Očekivana količina ploda borovnice je 12 tona. Kapacitet skladišta u komori je 24m³. Investitor gospodin Bajram Režepović je pri kreiranju tehnološkog koncepta proizvodnje, skladištenja i prodaje plodova borovnice, informisan od strane Poljoprivredneslužbe opštine Rožaje, pri čemu se pošlo od savremenih naučnih i praktičnih saznanja i rješenja već provjerenih i usvojenih u praksi. Da bi se ostvarila projektovana proizvodnja i njena ekonomičnost, tehnologijom su predviđena optimalna rješenja u toku proizvodnje jagodastog voća postizanje optimalne količine ploda borovnice za predviđeno vrijeme uz minimalan utrošak đubriva, proizvodnja plodova borovnice na farmi kao proizvoda namijenjenih za sopstvenu prodajnu mrežu i lokalno tržište Crne Gore. Prilikom planiranja proizvodnje važno je sagledati: situaciju na tržištu, mogućnost proizvodnje i obezbjeđivanja dovoljnih količina repromaterijala (đubrivo, sredstva za zaštitu bilja itd.), adekvatne agrotehnikе, klimatskih i ambijentalnih uslova. Investitor ima potrebnu površinu

zemljišta, obezbijedenu količinu vode za navodnjavanje, već nekoliko godina se bavi proizvodnjom ploda maline na 1ha, a ima i firmu »INTEFOOD« doo-Rožaje koja vrši otkup plodova jagodastog voća od ovog gazdinstva. Investitor je izvršio analizu tržišta, kontaktirao bitne dobavljače iz Crne Gore i inostranstva, koji mogu da mu isporuče potrebnu opremu. Na taj način su obezbijedeni potrebni preduslovi i resursi.

Izvor: Topografska karta 1:25000, Rožaje: 150-1-4, JNA, 1980. godine

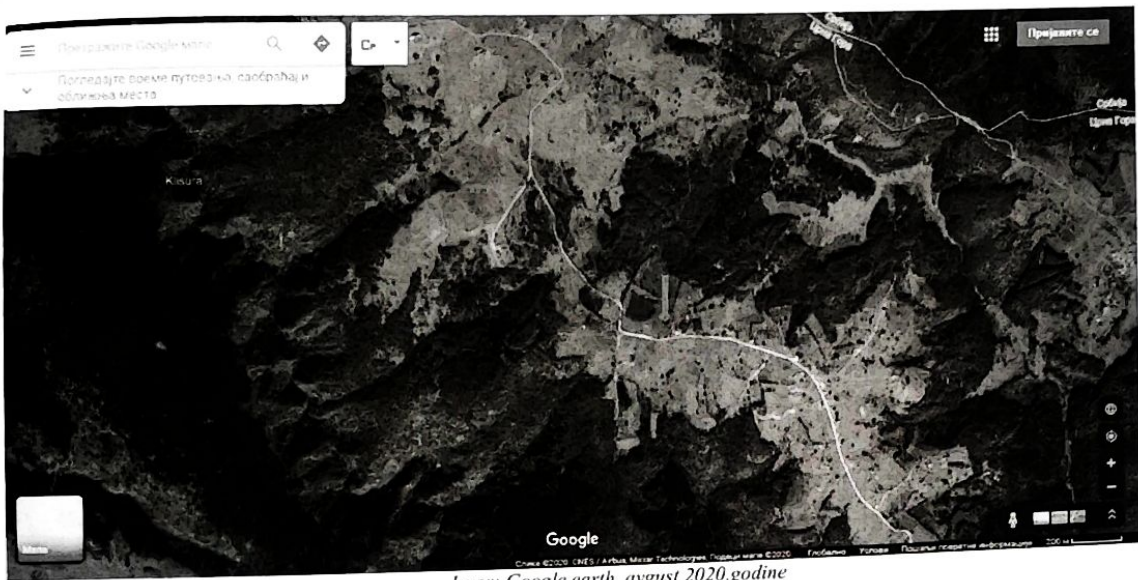
Slika 1. Lokacija predmetnog projekta

Izvor: Google earth, avgust 2020.godine

Slika 2. Lokacija predmetnog projekta, širi prikaz

Predmetnoj lokaciji najbliži individualni stambeni objekat je udaljen 130 metara vazdušne linije, korito rijeke Ibar 2,9km, granični prelaz Vuča sa Republikom Srbijom udaljen je 2km od lokacije, centar Rožaja 12km, lokalni put 80m, najbliži stambeni objekat 130m (Sl.1. do 4.) Projekat je namjenski, i u ima za cilj proizvodnju plodova borovnice. Sirovina-borovnica će biti preuzeta sa gazdinstva i to oko 12tona/godišnje

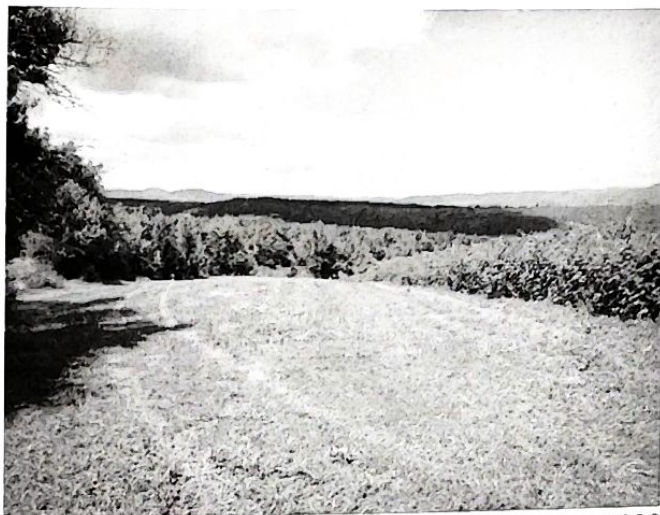

Izvor: Google earth, avgust 2020.godine
Slika 3. Lokacija predmetnog projekta

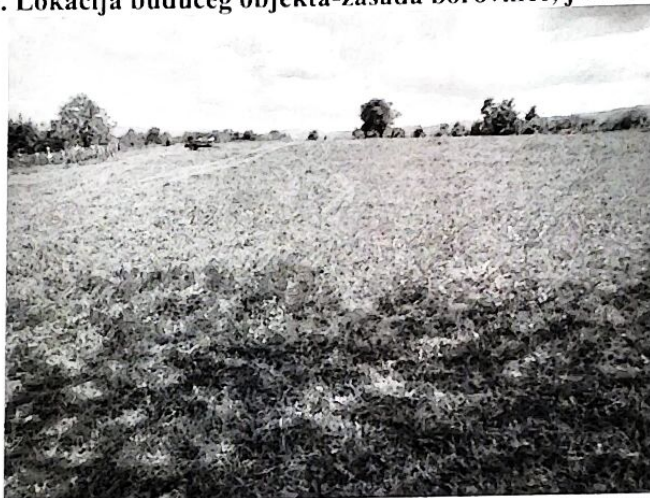

Izvor: Google earth, avgust 2020.godine
Slika 4. Lokacija predmetnog projekta, detaljniji prikaz

Na predmetnoj lokaciji nema močvarnih djelova. Nema šumskih površina. Ova lokacija ne pripada zaštićenom području u bilo kom pogledu.

Slika 5. Lokacija budućeg objekta-zasada borovnice, jul 2020.godine

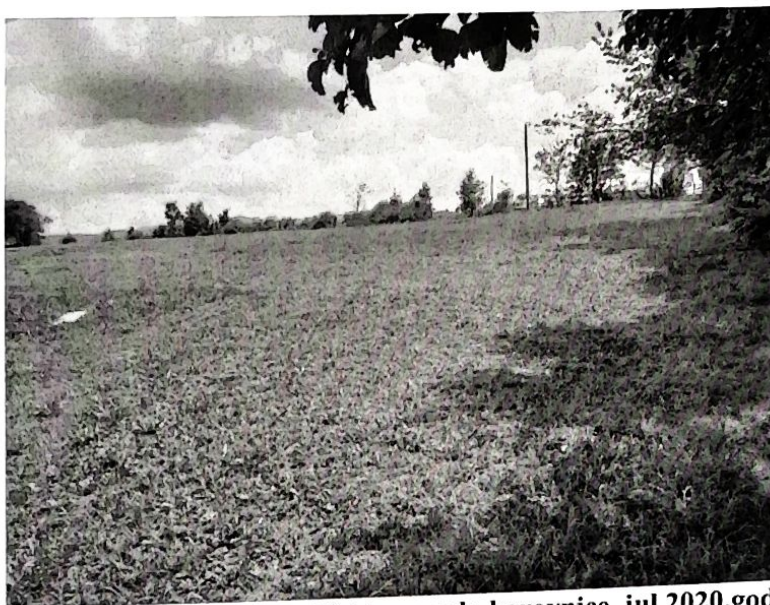

Slika 6. Lokacija budućeg objekta-zasada borovnice, jul 2020.godine

Slika 7. Lokacija budućeg objekta-zasada borovnice, jul 2020.godine

U bližoj okolini predmetnog objekta ne postoje izvorišta vodosnabdjevanja. Drugih vodnih objekata kako na lokaciji, tako i u njenoj bližoj okolini, nema.

Slika 8. Lokacija budućeg objekta-zasada borovnice, jul 2020.godine

1.1 Katastarski podaci:

Zemljište se nalazi u Područnoj jedinici Rožaje- Katastarska Opština Vuča, mjesto Vuča. Prema P.L. br. 120 izdatom Uparve za nekretnine PJ Rožaje od 27.07.2020.godine zemljište je evidentirano kao: Livada, njiva, voćnjak, pašnjak, šuma, dvorište, ukupne površine $P=103993m^2$. Zemljište predmetne parcele pripada smeđe kisjelom tipu, a nadmoska visina je preko 950 m.n.v.. U okolini same parcele je već postojeći zasad maline površine 1ha, u vlasništvu Investitora gospodina Bajrma Redžepovića iz Rožaja (Sl.1. do 8.)

1.2 Podaci o vlasništvu

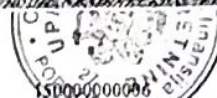
Gospodin Bajram Redžepović je zakupac predmetnog zemljišta. Nosioc prava, svojina-obima 1/1 je gospodin Islam Redžepović. Gospodin Islam Redžepović JMB: 2703931272010 je inače djed zakupca, g-dina Bajrama Redžepovića. Notarskim zapisom od dana 03.03.2020.godine data je pisna SAGLASNOST da se parcela i zemljište koriste za namjene za potrebe Bajrama Redžepovića na period od 20 godina

1.3 Tehnička opremljenost:

Lokacija je infrastrukturno opremljena (Slika od 4 do 8.). Posjeduje pristupni put i rezervoar za navodnjavanje, kao i 1ha maline. Novi zasad borovnce će se formirati na novih 1ha u okviru ovog projekta, kao i izvršiti nabavka potrebne opreme za njega (sistemi za navodnjavanje, protivgradna mreža, komora za deponovanje plodova zapremine od $24m^3$).

Slika 9. Posjedovni list nepokretnosti

Datum i vrijeme štampe: 10/02/2017 - 10 10

CRNA GORA
UPRAVA ZA NEKRETNINE

PODRUČNA JEDINICA
ROZAJE

Broj: 113-956-538/2017
Datum: 10.02.2017
KO: VUČA

Na osnovu člana 173. Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07 i "Sl. list CG" br. 32/11 i 43/15), postupajući po zahtjevu REDŽEPOVIĆ FAZLIJA ISLIJAM, MALINDUBRAVA, izdaje se

POSJEDOVNI LIST 120 - PREPIS

Posjednici			
Matični broj - ID	Naziv - adresa i mjesto	Stvarno pravni odnos	Obim prava
2703931272010	REDŽEPOVIĆ FAZLIJA ISLIJAM MALINDUBRAVA Rožaje Rožaje	SOPSTVENIK - POSJEDNIK	1/1

Parcele									
Blak	Broj	Podbroj RB	Plan Skica	Potes Kultura	Klasa	Površina m ²	Prithod	SP Prilpis	Primjedba
6	4	1		ČAIK LIVADA	6	1300	3.77	12/2011 120/5	
	4			ČAIK LIVADA	7	5200	10.92	12/2011 120/5	
	6			STRANA NIJVA	8	2200	3.52	12/2011 120/5	
	6			BASČA VOĆNJAK	5	1100	2.31	12/2011 120/5	
	11			KOD KOLAČA VOĆNJAK	5	500	1.05	12/2011 120/5	
	25			JUSUPOV STAN LIVADA	7	2000	4.20	13/2011 120/5	
	64			STRANE PAŠNJAK	5	5982	5.38	12/2011 120/5	
13	8			LANI,TA ŠUMA	4	2000	7.80	13/2011 120/5	
	34			LAZOVE STRANE ŠUMA	4	5000	19.50	13/2011 120/5	
14	6			BREŽČE LIVADA	8	5200	7.80	12/2011 120/5	
	11			VIROLIŠTE LIVADA	7	2000	4.20	13/2011 120/5	
15	1			STANOVISTE NIJVA	6	7800	39.00	12/2011 120/5	
	3			ŠAKINA STUBLJINA NIJVA	6	1800	9.00	12/2011 120/5	
	3			ŠAKINA STUBLJINA LIVADA	7	1800	3.78	12/2011 120/5	
24	2			KRČEVINA NIJVA	7	4200	16.38	12/2011 120/5	
	5			IBROVA KUĆA LIVADA	6	2300	6.67	12/2011 120/5	
	5			IBROVA KUĆA KUĆA I ZGRADA	0	111	0.00	12/2011 120/5	
	5			IBROVA KUĆA DVORIŠTE	0	500	0.00	12/2011 120/5	
	6			KOD BASČE LIVADA	6	4700	13.63	12/2011 120/5	
	8			IBROVA KUĆA NIJVA	6	6500	32.50	12/2011 120/5	
	9			IBROVA KUĆA NIJVA	5	3300	20.79	13/2011 120/5	
	9			IBROVA KUĆA NIJVA	6	1400	7.00	13/2011 120/5	
	9			IBROVA KUĆA LIVADA	7	1500	2.15	13/2011 120/5	

1502352

Parcele

Blok	Broj	Podbroj RB	Plan Skica	Potes Kultura	Klasa	Površina m ²	Prhod	SP Pripla	Primjedba
	32			ČAIR LIVADA	6	10000	29.00	13/2011 12/05	
	32			SIMONOVA KUĆA NJIVA	6	2400	12.00	13/2011 12/05	
	32	2		SAJKOV DO NJIVA	6	4000	20.00	13/2011 12/05	
	34	1		SULJOVA STRANA LIVADA	6	7500	21.75	12/2011 12/05	
	44			ZABEO NJIVA	7	1900	7.41	13/2011 12/05	
	46			SULJOVAC LIVADA	6	1400	4.06	12/2011 12/05	
	50			BALČINA LIVADA	7	2000	4.20	12/2011 12/05	
	52			OMEROVA BAŠČA NJIVA	6	1800	9.00	12/2011 12/05	
	59			ŠABANOV DO NJIVA	6	3000	15.00	13/2011 12/05	
	59			RAZČI LIVADA	7	1600	3.36	13/2011 12/05	

103993 348.13

Taksa je naplaćena na osnovu Tarifnog broja 1 Zakona o administrativnim taksama ("Sl. list RCG" br.55/03, 46/04, 81/05 i 02/06, "Sl.list CG" 22/08, 77/08, 03/09, 40/10, 20/11 i 26/11) u iznosu od 5 EURA. Naplaćena naknada u iznosu od 3 EURA za korišćenje podataka premjera, katastra nepokretnosti i usluga na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl.list RCG" 29/07 i "Sl.list CG" 32/11i 43/15).

Načelnik:

 DŽEVDET HODŽIĆ

1502353

3. KARAKTERISTIKE PROJEKTA

3.1 Geografski položaj

Prostor opštine Rožaje se nalazi na sjeveroistoku Crne Gore i može se koordinatno pozicionirati između $42^{\circ}45'$ i $42^{\circ}59'$ sjeverne geografske širine i $17^{\circ}41'$ i $18^{\circ}00'$ istočne geografske dužine. Zahvata površinu od 415 km² ili 3,16 % teritorije Crne Gore. Teritorija opštine predstavlja prirodnu vezu Crne Gore sa Kosovom i dalje sa Makedonijom u jednom pravcu i Srbijom u drugom smjeru. Opština Rožaje se graniči sa opštinama: Berane, novoformiranoj opštini Petnjica i Plav u Crnoj Gori, Tutinom u Srbiji i sa opštinom Peć i Istok sa Kosovom.

U razvojnom smislu Rožaje je svrstano u Sjeverni region sa opštinama: Berane, Andrijevica, Plav, Bijelo Polje, Pljevlja, Kolašin i Mojkovac, Žabljak i Šavnik. Mrežu naselja čine 66 naselja.

Administrativni, privredni i kulturni centar opštine je naselje Rožaje sa 9.447 stanovnika, koje u mreži centara Crne Gore predstavlja opštinski centar. Prigradska naselja su Suho Polje, Ibarac, Bandžovo Brdo, Klekovača, Hurije, Sušteri i zeleni. Sela sa najvećim brojem stanovnika su Kalače, Donja Lovnica, Bać, Bukovica i Biševo. Teritorija opštine je podijeljena na 26 katastarskih opština i isto toliki broj statističkih naselja:

Bać, Balotići, Bandžov, Bašča, Besnik, Bijela Crkva, Biševo, Bogaje, Bukovica, Crnokrpe, Dacići, Donja Lovnica, Gornja Lovnica, Grahovo, Grižica, Ibarac, Jablanica, Kalače, Koljeno, Paučina, Plunci, Radetina, Rožaje-grad, Seošnica, Sinanovići i Vuča. Podjela na statistička naselja je korišćena kao informaciona osnova za izradu Plana.

Slika 1: Katastarska podjela teritorije opštine Rožaje

3.2 Reljef

Prostor Opštine Rožaje smješten je u dijapazonu nadmorske visine (760 m n.v. - ušće rijeke

Reka u Ibar) do Hajle 2.403 m n.v. U denivelaciji od 1.643 m postoji mnoštvo reljefnih oblika: okomite stijene, Stožine (Ahmica) visokoplaninske prevoje, grebene i površi, pitome doline, surove kanjone (kanjon Ibra i kanjon Bukovice, kao najmarkantniji), ali samo jedno jezersko gorsko oko, Blato.

U morfostrukтури Rožajskog kraja mogu se izdvojiti:

1. **Planinsko područje na desnoj obali Ibra** zahvata oko 1/3 teritorije opštine. Ima dominantnu osojnu ekspoziciju, manje zaravnjenih površina i pašnjaka, bogatije je vodom (prva klasa) i šumom, višu prosječnu nadmorsku visinu (1.000 do 2.400 m), duže trajanje snijega (130 dana), veći broj ledenih dana u godini (5-10), veću visinu sniježnog pokrivača i veći nagib terena, a manju gustinu naseljenosti i manji broj naselja (oko 20%). Nad ovim prostorom, sa juga, dominiraju kao po ivici amfiteatra: Rožajski vrh, Smiljevica, Škrijeljska Hajla, sam vrh Hajle, Ahmica, Rusolija, Žljeb, Seinova i Beleg, čije padine ovu lepezu zatvaraju do samih desnih obala Županice i Ibra, odnosno, do međudržavne granice sa Srbijom, ušće rijeke Reke u Ibar na koti 760 m n.v. Ovo područje je pogodno za rast čistih i mješovitih sastojine jele i smrče, a na višim nadmorskim visinama, javlja se i molika. Na granici šumske vegetacije na n.v. od 2000 m raste bor krivulj, koji pokriva znatnije površine Hajle.

Između šumskih površina, u podnožju planina, su sočni pašnjaci i livade. Travnati pojas, usled sve oštrije klime, se završava na Hajli i Žljebu, na 2.300-2.400 mnv. Područje je povoljno za razvoj svih oblika planinskog turizma, posebno skijališta, hidroenergije, šumarstva i drvoprerade, ljekovitog bilja i stočarstva.

2. **Područje brda i niskih planina na lijevoj obali Ibra** zahvata oko 2/3 teritorije opštine, ima dominantnu prisojnu orijentaciju, više zaravnjenih površina i pašnjaka, 12

siromašnije je šumom i vodom (3. do 4. klasa), ima manju prosječnu m n.v. (1.000-1.500 m), manju dužinu trajanja snijega, manji broj ledenih dana u godini (0-5), manju visinu sniježnog pokrivača i manji nagib terena. Najmarkantniji ortografski izdanci ovog prostora su: površ Vuča, Gospodin vrh sa svojim okruženjem (Rujište, Gornja Vuča, Karaula, Paučina, Vranjača, Kršine, Čuke, Krstača), preko kojih ide granica sa Srbijom. Na granici prema opštini Berane najizrazitiji izdanci su: Gradina, Mijokov vrh, u nastavku Šančevi, i pitomi greben Vlahovi, te dalje Crni Krš i Kalenderbrdo (1446 m n.v.) Šumoviti greben-prevoj Turjak, gravitaciono odvaja sliv Ibra i sliv Lima.

Brojna su proširenja u dolinama rijeka, gdje su pozicionirana veća naselja.

Najizrazitije je proširenje u dolini Županice. Dio područja se obrađuje, a veći dio se koristi kao pašnjaci i livade. Najveći kompleksi livada i pašnjaka su na Vlahovima i Gradini, i s pravom se zovu ovčarske planine.

Uslovi za naseljavanje i poljoprivredu (osobito stočarstvo) su povoljni, pa je i većina naselja opštine smještena na ovom području (oko 80%). Ograničavajući faktor za intenzivnu poljoprivredu je siromaštvo vodama, posebno, potez Grahovo-Bijela Crkva- i sva naselja biševskog kraja.

3. **Ibarska dolina**, koja se u narodu i literaturi naziva Gornji Ibar, obuhvata dolinu od Vrela Ibra do Dimiškinog mosta. Pomenuti potez ima sve karakteristike da bude proglašen Prirodnim rezervatom (bogatstvo šumom i vodom 1. Klasa, zeljastom florom, te kopnenom i riječnom faunom). Na prethodnu dolinu se nadovezuje Rožajska kotlina, koja se prostire od Dimiškinog mosta do Zeleni, u kojoj je smješten

opštinski centar sa prigradskim naseljima, industrija, društvene i servisne djelatnosti, a zatim Ibar ulazi u kanjon, od Balotskog mosta do Špiljani u dužini od 16,5 km.

Geološki sastav

Geološku građu opštine Rožaje čine:

1. **Krečnjak**, zauzima najveći prostor opštine, planinsko područje, južno od puta preko Turjaka, magistralom, regionalnim putem do Bijele Crkve i dalje do granice Opštine. Viši krečnjački tereni i tereni izgrađeni od eruptiva su slabo propusni, mahom su ispucali i razbijeni, a često i glinoviti, pa je površina karsta obrasla humusom i bujnom vegetacijom, što je važno u ekološkom, vizuelno-estetskom i komercijalnom smislu. Područje je bogato izvorima bistre vode, ali zbog vegetacije, rijetke su erozivne pojave. Ispod 1200 m n.v. krečnjak je jako porozan i vodopropustan, sa čestim podzemnim tokovima.

2. **Paleozojski škriljaci**, grade područje brda i niskih planina, na lijevoj obali Ibra, sjeverno od krečnjačkih terena. Najveći dio grada leži na ovim stijenama, koje su zbog mekoće podložne klizanju na višim nagibima (lijeva obala Ibra, Klekovača). Ove stijene izgrađuju i dolinu Županice, Ibra i Ibarca, u krečnjačkom prostoru opštine. Stijene su vodonepropustne ili slabo propustne, te se u njihovom prostoru javlja veći broj stalnijih, bogatijih površinskih tokova.

3. **Serpentina**, koji čine osnovnu građu na jugu opštine, između Hajle i Kule.

U okoline Seošnice, Kalača, Čosovice, uz granicu, u vidu sočiva, javljaju se andeziti i daciti - površinske **eruptivne stijene**.

Aluvijalne naslage prisutne su u dolini Županice, od Bogaja do Dimiškina mosta, a izgrađuju ih gline, pretežno svjetlosive boje. Zastupljene su, također, i masne gline, koje su se upotrebljavale za izradu cigle i crijepa (Skarepača).

Erozivni oblici reljefa na planinama i njihovim podgorinama i ogroman morenski materijal sa obe strane Ibra, (gard, Bandžovo Brdo, Carine, Ibarac, Golo Brdo, Zeleni) tragovi su posljednjeg pleistocenskog glacijala. Morenski materijal izrađen je od pjeskovitih glina sa zaobljenim valutcima i blokovima razlišitog petrografskog sastava i dimenzija.

U smislu geološke stabilnosti, posebnu pažnju treba posvetiti gradnji u zoni kontakata ovih dviju geoloških formacija.

3.3. Klima Rožaja

Mjesec	Sred. mj. temp. vazd. (°C)	Sred. mj. kol. padav. (l/m ²)	Br. dana sa T _{max} > 30°C	Br. dana sa T _{min} < 0°C
I	-3,8	71		30
II	-2,0	49		25
III	1,2	57		26
IV	5,5	73		17
V	10,7	92		3
VI	13,3	89	1	
VII	14,8	86	2	
VIII	14,4	73	1	
IX	11,2	72		2
X	6,6	71		13
XI	1,8	85		22
XII	-2,3	90		28
Godišnje	6,0	909	4	166

Tabela 1: Karakteristični meteorološki podaci (1000 m n.v.)

Izvor: Meteorološki podaci za Rožaje u periodu 1961-1990.

Po geografskom položaju i nadmorskoj visini, rožajski kraj pripada umjerenom- kontinentalnoj zoni. Relativno toplo i suvo doba, traje 4 mjeseca (VI, VII, VIII i IX) i relativno hladno i vlažno doba, traje 8 mjeseci (I, II, III, IV, V, X, XI i XII).

1. Srednja godišnja temperatura vazduha je 6,0 °C, srednja maksimalna 17,6 °C, a srednja minimalna -7,0 °C i srednja dnevna 1,5 °C.
2. Godišnji broj dana sa temperaturom više od 30 °C iznosi 4, a sa temperaturom manje od 0 °C iznosi 166 dana.
3. Srednja godišnja vrijednost padavina iznosi 905,0 mm, maksimalna dnevna 262,0 mm, minimalna dnevna i srednja dnevna 39,0 mm.

Sljedeće klimatske karakteristike mogu se primijetiti u opštini Rožaje:

1. Visina i zadržavanje sniježnog pokrivača, koji je veći od 30 cm, je važan faktor turističke valorizacije rožajskog prostora.
2. Vjetrovi - Najveću učestalost imaju: zapadni -22%, istočni - 9%, jugozapadni - sjevernoistočni - 3% jugoistočni - 3%, a najmanju sjeverni i južni - 12%. Sjeverni i južni vjetrovi, su najmanje prisutni. Za neposrednu okolinu grada, Plunaca i Balotića, karakteristični su i lokalni vjetrovi: danik i noćnik. Javljaju se preko ljeta uslijed nejednakih temperatura i razlike u zagrijavanju između podgorine i visokih predjela. Prvi piri ka Prokletijama i prenosi im topliji vazduh, a drugi, sa njih naniže kao, čist i svjež.
3. Posebna odlika klime Rožaja i desne strane Ibra, odnosno ovog prostora, jesu tišine ili kalme - 62%. Ove pojave traju po nekoliko dana i prisutne su tokom cijele godine. Najmanje ih je u proljeće, a najviše u toku zime
4. Insolacija - Rožaje nije karakteristično po maglama, već klasičnoj oblačnosti ili vedrini. Južne ekspozicije su sunčanije od sjevernih. a osunčavanje je najduže preko ljeta, odnosno juna, jula i avgusta. Sijanje sunca je oko 1500 časova godišnje (ili oko

4 časa dnevno) što je za planinske krajeve znatna vrijednost. Značajan je pokazatelj da tokom 300 dana godišnje sija sunce, a samo 65 dana je bez sunca. Ova karakteristika je skoro idealna za iskorišćavanje sunčeve energije. u svim oblicima. Nekih godina, zavisno od učestalosti vjetrova, planinska područja imaju više vedrih dana od nižih oblasti.

5. Temperaturne inverzije uslovljava mikro reljef i riječni tokovi, pa u zimskom periodu, na primjer, srednje dnevne temperature na Bandžovom brdu ili Šušterima su veće nego u gradskom jezgru Rožaja, na obalama Ibra. Ovom pojavom je naročito zahvaćen prostor samog grada.

3.4 Hidrološke odlike

Glavnu hidrografsku arteriju u Rožajama predstavlja gornji tok rijeke Ibra. Ibar izvire iz istoimenog vrela, u podnožju ogranka Hajle - Dermandola, na 1.270-1268 m n.v., na završetku toka rijeke Suhovare. Gornji Ibar protiče srednjim tokom kroz Opštinu, dužine 39 km, sa prosječnim proticajem 6,8 m³/sek.

Od rožajskih pritoka Ibra najveću površinu sliva imaju Županica, 50 km², i Bukovička rijeka sa 67 km². Na tom prostoru do ušća protoke Gojbulje, Ibar prima sa desne strane pritoke Ibarac (7,5 km), Crnju (8 km) sa Bukeljskom i Kaluđerskom rijekom (14 km), Baltosku rijeku (6 km), Županski potok (8 km), Zakamensku (7,5 km) i Bačku rijeku (5 km). Katastarom izvorišta opštine (1979) evidentirano je preko 180 izvorišta, ukupnog izmjerenog kapaciteta 674,98 l/sec. Najveća izvorišta kaptirana u funkciji snabdijevanja sa vodom za piće i sanitarne upotrebe su:

- Vrelo Ibra (400 lit/sec) je kaptirano (1981) za gradski vodovod kojim se snabdijevaju domaćinstva, mali dio privrede i javne ustanove u gradu i prigradskim naseljima.
- Izvorište Plunačke rijeke (30 lit/sec) je kaptirano (1965), također za snabdijevanje gradskog i prigradskog dijela.
- Malisorsko vrelo (10 lit/sec) je kaptirano (2004) za potrebe napajanja naseobina u području Županice.
- Čosovsko vrelo (60 lit/sec) nije kaptirano i predstavlja izvor sa kojeg je moguće planirati vodovod za područje jugozapada opštine u sistemu sa drugim izvorima na ovom prostoru.

Na teritoriji opštine Rožaje posebno hidrografsko bogatstvo predstavljaju mineralni izvori. Rožaje raspolaže sa 6 lokaliteta sa mineralnim, termomineralnim i mineralizovanim izvorima. To su Đuranovića luke, Kalače, Bašča, Lučice, Županica i Čosovica. Nijedan od ovih izvora nije tehnički uređen za eksploataciju u lečilišne svrhe ili za flaširanje.

Izvor kod Đuranovića luka - blizu motela "Turjak", na 1150 m n.v., ima 3-4 hladna difuzna disperziva. Izvor je prslinskog tipa, pa mu je izdašnost mala (27.5.1980. g. dostigla je 0,100 l/sec, odnosno 360 lit/h). Naglašeno je kiselog ukusa. Uvećano prisustvo CO₂ i gvožđa upućuje na njenu ljekovitu prirodu, koja je nedovoljno ispitana. Voda je klasifikovana u kalcijumsko-natrijumsko-hidrokarbonatno-hloridno-ugljenokisjelu, slabo mineralizovanu akratepegu. Hemijski sastav vode čine ugljendioksid (158 g/l), gvožđe (10,70 mg/l) i silicium dioksid (9,27 mg/l) (Burić N., 1976).

Kalački izvor (Kiseli izvori, Rožajski izvori)- na 7 km od grada prema Đ. lukama, pored Ibarske magistrale, hidrološki nijesu ispitani, osim hemijske nepotpune analize. Voda je kalcijum gvožđevita i slankasta, a po nekim podacima, i radioaktivna. Još od 1919. g. koristi se u ljekovite svrhe.

Županica (Slana voda). Ima pokazatelja koji ukazuju da je dolina ove rijeke, od Đ. Luka do Dimiškina mosta, na mineralizovanim alkalnim izvorima. Izvorišta su rasuta, a isticanje dezorganizovano, osim u blizini OŠ „Skarepača“, gdje su 1986. godine izvršena bušenja. Izdašnost je procijenjena na oko 0,050 lit/sec ili 180 lit/h. Ima pH vrijednost 8,3 i osjetno slan ukus. Postoje indicije da su takve vode i Bogajskih izvora. Vodu Županice ljudi su nekada koristili za liječenje kožnih bolesti, povreda, bolova u stomaku, a kao zagrijanu protiv išijasa i reumatizma.

Slana bara - Izvorište je u selu Bašči, u dolini Grahovske rijeke, u obliku tri disperziva, od kojih su dva, prije 1985. godine, zatrpana. Po hemijskom sastavu su zemnoalkalni sa primjesama hlorida. Izbacuje 0,100 l/sek. vode, što daje 360 litara na čas (izmjereno 20.04. 1985. godine).

Izvor Lučice poznat je kao *Kisjele bare*. Izbije pod Radonjić brijegom na oko 1 km nizvodno od baščanske Slane bare. Utvrđeno je da je mineralizovana i ima slična svojstva kao Slana bara.

Čosovičko vrelo nosi naziv po manjem zaseoku Čosovića. Izbija na jednoj rasjednoj liniji, na 1228 m n.v. Rasjed okuplja tri komponente vode: juvenilnu (koja je ohlađena), vadoznu (atmosfersku-infiltracionu) i krašku. Dana 24.07.1996. godine vrelo je izbacivalo 50 l/s vode, a temperatura vode je iznosila 9,8 °C. (Martinović, Ž., 2002.)

3.5 Flora i fauna

Najznačajniju vrstu biljnih zajednica i vegetacionog pokrivača u Rožajama predstavljaju šume. Zbog velikih visinskih razlika između najniže i najviše tačke (maksimalno 1.630 m), vegetacija je zonalno raspoređena na rožajskim planinama. Od podnožja ka vrhovima smjenjuju se različiti tipovi vegetacije, počev od submediteranskih kserotermnih šikara do subnivalne vegetacije oko snježanika na Hajli i drugim planinama.

Stepen šumovitosti Rožajskog kraja je visok i znatno je iznad republičkog prosjeka. Prema podacima Instituta za šumarstvo u Podgorici, ukupna površina državnih i privatnih šuma i

šumskog zemljišta u opštini Rožaje iznosi 26.881 ha, ili 62% ukupne teritorije. Šume bez šumskog zemljišta zahvataju 21.953 ha, ili 51% opštinske teritorije. Od ukupne površine, državne šume zahvataju 23.443 ha ili 87%, a privatne 3.438 ha ili 13% ukupne površine šuma i šumskog zemljišta. (Institut za šumarstvo, Podgorica, 2002.)

Posebna vrijednost rožajskog kraja su ljekovite, jestive i aromatične bilje i gljive.

Registrovano je preko 300 biljnih vrsta **ljekovitih biljaka** koje se u farmakologiji označavaju kao ljekovite: hajdučka trava, uva, divlji duhan, kim, đurđevak, bukva, jasen, lincura žuta, kantarion, bunika, kleka, crni sljez, kamilica, gorka deteljina, gladiševina, jorgovan, vimenjak, malina, zova, lipa, borovnica, čemerika, divizma, dan i noć i dr.

Jestive biljke mogu se koristiti kao povrće, začini i voće, izvor biološki visokovrijedne i hemijski nezagađene hrane: samoniklo voće (lijeska, drijen, jagoda, divljaka, kruška, trešnja, trjina, ribizla, kupina, malina, borovnica...), zeljaste jestive biljke (sedmolist, kozlac, loboda, krasuljak, vodopija, medveđa šapa, graholika, divlja nana, kaćun, štavalj, kostriš, maslačak, kopriva...) i začinske biljke (sporiš, lukovi, kim, bradavičak, majčino zelje, divlja nana, divlji čaj, majčina dušica...).

Medonosne biljke ima ih u svim kopnenim ekosistemima i u svim vegetacijskim pojasevima. Med od njih je visokog kvaliteta: drveće (jela, klen, gorski javor, breza, grab, bukva, jasen, smrča, munika, molika, bijeli bor...), grmovi (drijen, lijeska, glog, šipurak...), zeljaste biljke (

čičak, divlji duhan, konjski rep, crni sljez...).

Najvažnije vrste **pečurki** na planinama oko Rožaja su: poljski šampinjon, livadski šampinjon, anis šampinjon, biserka, crni vrganj, mrežasti vrganj, žuti vrganj, velika puhara, šumska puhara, stožasti smrčak, visoki smrčak, pravi smrčak, bukovača, slinavka, kestenjasti vrganj i dr.

Najveću komercijalnu vrijednost za ovo podneblje imaju: vrganj, lisičarka i smrčak. Životinjski svijet na teritoriji Rožaja odražava opšte osobenosti ovog dijela Crne Gore. Zec, lisica, jazavac, kuna zlatica, vjeverica, srna, vuk, medved, divokoza su stanovnici ovog prostora. Divlji golub, jerebica, tetrijeb, veliki tetrijeb, soko, ptice pjevačice, suri orao su najzastupljenije vrste ptica. Rožajske rijeke nastanjuju slijedeće vrste **riba**: potočna pastrmka i mladica, lipljan i potočna mrena. Staništa riba su ugrožena nepropisnim ribolovom, zagađenjem voda organskim i neorganskim materijama, devastacijim vodotoka i sl. Veći dio faune ugrožen je, prije svega, od strane čovjeka (ilegalni lov, uništavanje staništa, eksploatacija šuma, izgradnja šumskih puteva, nedostatak rezervata za određene vrste, odsustvo organizovanog prehranjivanja u zimskom periodu i sl.). Potencijalni prirodni rezervati su u Gornjem Ibru, Vučoj, Bukovici, Gornjoj i Donjoj Crnči.

3.6. Demografija Rožaja

Od 1948. godine do danas, Rožaje bilježi konstantan porast broja stanovnika. Takođe srazmjerno rastu broja stanovnika, rastao je i broj domaćinstava. Tako da se opština Rožaje razlikuje od drugih opština u Sjevernom regionu, gdje se može uočiti, prije svega, pad stanovništva. Prema Popisu iz 2011. godine, broj stanovnika je iznosio 22.964, koji su živjeli u 5.684 domaćinstava. Gustina naseljenosti iznosi 55,30 stanovnika po kvadratnom kilometru.

Tab.2. Stanovništvo Rožaja

Stanovništvo prema popisima								
	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2003	2011
Crna Gora	377.189	419.873	478.894	529.604	584.310	615.035	620.145	620.029
Rožaje	11.047	12.668	14.700	16.018	20.227	22.976	22.693	22.964
Domaćinstva prema popisima								
	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2003	2011
Crna Gora	83.639	92.152	106.569	121.911	142.692	163.274	180.517	194.795
Rožaje	1.771	1.949	2.278	2.673	3.364	4.340	5.004	5.684

U selu Vuča, u kom j eplaniran projekat zasada borovnice u toku 2011.godine je bilo 89 domaćinstava i 101 stanovnik (*Izvor: Monstat, 2011.*)

3.7. Kultura

Svake godine se izdaje časopis "Rožajski zbornik" u kojem se objavljuju radovi iz prirodnih i društvenih nauka kao i iz jezika, književnosti i kulture sa tematikom iz rožajskog kraja. U zborniku su zastupljeni eminentni naučni i kulturni stvaraoci iz zemlje i inostranstvu. Poslije 30 godina pauze, 8. juna 2000. godine otvorena je Narodna biblioteka i čitaonica u Rožajama. Biblioteka trenutno raspolaže sa oko 10.000 knjižnih jedinica. Sav bibliotečki materijal je obrađen u skladu sa odgovarajućim pravilima po UDK sistemu. Na prostoru opštine Rožaje postoje arheološki i kulturno-istorijski spomenici, koji mogu privlačiti pažnju turista koji budu obilazili Rožaje. Od arheoloških lokaliteta možemo izdvojiti:

1. Ilirsko naselje - Brezovačko brdo
2. Manastirski kompleks - Lučice (prilaz sela, ostaci Crkve, konaka i bunara) XV v.
3. Crnča- ostaci nastambe
4. Gusinjeci -ostaci gradjevine (iznad kuće Ruša Kalača)
5. Kaludjerski laz-ostaci crkve
6. Biševo-groblje slično stećcima
7. Dragolovac-Ibarac ostaci groblja ,
8. Gospodjin vrh - Biševo
9. Vuča - ostaci groblja Kulturno-istorijski spomenici (objekti koji imaju svojstvo-vrijednost spomenika kulture) u Rožajama su:
 1. Ganića kula XVIII v.
 2. Džamija Sultan Murat II XV v.
 3. Džamija-kučanska XVIII v.
 4. Džamija - Biševo XVIII v.
 5. Kula Hadžialijagića XIX v.
 6. Kula Zejnelagića (Riza) XIX v.
 7. Kuća Fetahovića (Ruždije) XIX v.
 8. Kuća Muja Sutovića XIX v.
 9. Kuća Ismeta Feleća XIX v.
 10. Kuća Bedra Sutovića XIX v.
 11. Kuća Pepića XIX v.
 12. Kuća Hasana Bećiragića početak XX v.
 13. Kuća Sulja Bećiragića početak XX v.

3.5. OSNOVNE KARAKTERISTIKE PROJEKTA- ZASAD BOROVNICE

OD IHA I KOMORA ZA SKADIŠTENJE PLODOVA- FORMIRANJE ZASADA BOROVNICE I NABAVKA OPREME ZA ZASAD I SKLADIŠTENJE PLODOVA U SELU VUČA BB, ROŽAJE

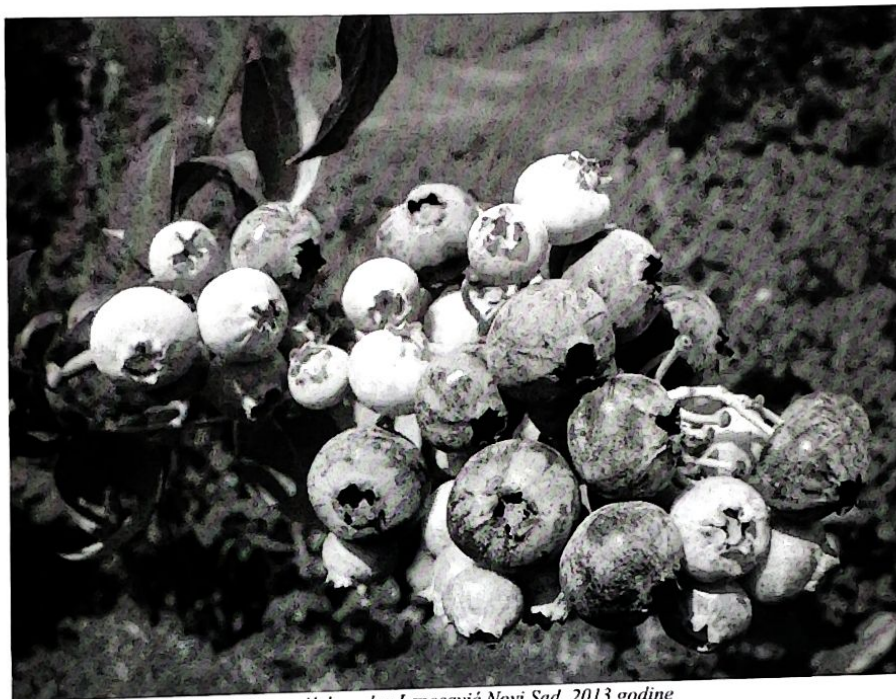
1. OPIS

Ovim projektom se pokreće proces biljne proizvodnje, tačnije proizvodnje plodova voća, konkretno borovnice. Plod borovnice je jako tražen i na inostranom i na lokalnom tržištu. On ima svoju nutritivnu vrijednost. Analiza hemijskog sadržaja ploda borovnice bila je predmet proučavanja velikog broja inostranih i domaćih autora. Poslednjih godina u svetu i kod nas, sve veća pažnja se poklanja antioksidativnoj i antiproliferativnoj aktivnosti fenolnih komponenata plodova borovnice. Nutritivno-fiziološku vrednost ploda borovnice određuje njen hemijski sastav, naročito sadržaj ugljenih hidrata, mineralnih materija, vitamina, karotenoida i polifenola (uključujući fenolne kiseline, katehine, flavonole i antocijane), koji imaju izraženu antioksidativnu aktivnost (Sellapan et al., 2002), kao i malu kaloričnu vrednost i dobar odnos šećera i kiselina (Kushman & Ballinger, 1971). Sa zdravstvenog aspekta, naročito je važan visok sadržaj kalijuma i magnezijuma koji smanjuju rizik od nastanka srčanih bolesti, dok antioksidansi pomažu u borbi protiv slobodnih radikala i na taj način utiču na sprečavanje nastanka i suzbijanje kancera, kao i obezbeđuju poboljšanje opšteg zdravstvenog statusa organizma čoveka (Rimando et al., 2004; Kalt et al., 2007; Giovanelli & Buratti, 2009, Adams et al., 2010). Izuzev znatno većeg sadržaja vitamina C u plodovima šumske borovnice u odnosu na plodove pitome, po sadržaju ostalih materija, plodovi ove dve vrste se ne razlikuju značajnije (Bötticher, 1956). Isti autor navodi hemijske sastojke plodova pitome borovnice: voda (82,38%), nerastvorljive materije (3,79%), proteini (0,61%), invertni šećeri (12,75%), saharoza (1,47%), kiseline (0,70%), tanini (0,17%), sirova vlakna (0,93%), pepeo (0,19) i vitamin C (0,35 do 4,45 mg%), a kod šumske borovnice: voda 83,64%, nerastvorljive materije 3,90%, proteini 0,78%, invertni šećeri 5,42%, saharoza 0,22%, kiseline 0,85%, tanini 0,22%, sirova vlakna 2,33%, pepeo 0,37 i vitamin C 6,5 do 50 mg%. U već pomenutom radu, Oblak i sar. (1984) iznose i mišljenje da sorte pitome borovnice imaju povoljniji hemijski sastav od šumske. Sadržaj suve materije se, prema istim autorima, u plodu šumske borovnice kretao od 8 do 11,5%, ukupnih šećera od 2,8 do 7,9% i ukupnih kiselina od 0,76 do 1,53%. Za sadržaj ovih materija u plodovima pitome borovnice autori navode sledeće vrednosti: sadržaj suve materije od 10,0 do 15,1%, ukupnih šećera od 4,2 do 12,6% i ukupnih kiselina od 0,56 do 3,39%. Osnovni kriterijumi koji utiču na kvalitet ploda borovnice prema Beaudry (1992) su: veličina ploda, koja treba da bude preko 10 mm u prečniku, sadržaj rastvorljive suve materije, preko 10%, sadržaj ukupne kiseline, od 0,3 do 1,3%, (pH) soka ploda, između 2,25 i 4,25 i indeks slasti, između 10 i 33. (Izvor: A.Leposavić, *Doktorska disertacija, str.1.1.165., Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad, 2013.*)

Blukrop ('Bluecrop')

Američka sorta, stvorena u Weymouth-u, New Jersey, od roditelja GM-37 ('Jersey' □ 'Pioneer') □ CU-5 ('Stanley' □ 'June'). Relativno je stara sorta, u proizvodnji je od 1952. godine. Najraširenija je sorta u svetu zbog visoke adaptabilnosti na različite pedoklimatske uslove. Rađa redovno i dobro. Pripada grupi srednje ranih sorti. Dugačkog je perioda sazrevanja. Sezona berbe

traje 4 do 6 nedelja. Žbun je bujan, uspravan, do 2 m visine, otporan prema suši, visokim temperaturama, zimskim mrazevima i prouzrokovateljima bolesti. List je srednje krupan i eliptičan. Grozd je rastresit, sa krupnim, loptasto-kolačastim i čvrstim bobicama svetlo plave boje. Mezokarp je nakiseo, aromatičan i dobrog kvaliteta. Bobice ne pucaju i ne opadaju u punoj zrelosti. Dobro podnosi transport i čuvanje. U cilju dobijanja krupnijih i kvalitetnijih plodova zahteva oštru rezidbu.

Izvor: Aleksandar Leposavić, Novi Sad, 2013. godine

Slika br.9. Sorta borovnice Blukrop

Plod borovnice se predaje lokalnoj hladnjači Interfood doo, Rožaje, spakovani kao svjež u plastičnim gajbicama – tzv “holandezima” do 2kg. dio plodova se pakuje u male kartonske kutije zapremine od po 250grama i prodaje u lakoalnim marketima kao svjež proizvod. Gazdinstvo će obavljati process proizvodnje u skladu sa Zakonom i GLOBAL GAP-om, jer svi kooperanti INTERFOOD-a su prema ugovorima dužni da poštuju ove standarde bezbjednosti hrane I lacna od njive do trpeze. Prodajna cijena je 3 €/kilogramu, i ona je prosječna tržišna cijena u Crnoj Gori tokom avgusta mjeseca 2020.godine.

1.1. Opis proizvodnje (struktura, dinamika, kapacitet)

Obim proizvodnje gazdinstva u selu Vuča, Rožaje Investitora Bjrama Redžepovića , nakon periodičnih analiza tržišta sjevera Crne Gore samog Investitora ovog projekta, kao i predviđenog obima i na osnovu svog iskustva, zvaničnih podataka Agro saveza Crne Gore, Službe za poljoprivredu SO Rožaje, investitor je projektovao proizvodnju na, 12tona /ha. Cijena kilograma borovnice je 3€.

4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆIH UTICAJA PROJEKTA NA

ŽIVOTNU SREDINU

Prema Pravilniku o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl. listu CG”, br. 19/19), vrste i karakteristike mogućih uticaja projekta na životnu sredinu se razmatraju u odnosu na karakteristike lokacije i karakteristike projekta, uzimajući u obzir uticaj projekta na faktore od značaja za procjenu uticaja kojima se utvrđuju, opisuju i vrednuju u svakom pojedinačnom slučaju, pri tom vodeći računa o:

- veličini i prostoru na koji projekat ima uticaj, kao što su geografsko područje i broj stanovnika na koje projekat može uticati,
- prirodni uticaja sa aspekta nivoa i koncentracija emisija zagađujućih materija u vazduhu, površinskim i podzemnim vodama, zemljištu, gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, gubitak zemljišta i drugo,
- jačini i složenosti uticaja,
- vjerovatnoći uticaja,
- kumulativnom uticaju sa uticajima drugih postojećih projekata,
- prekograničnoj prirodni uticaja i
- mogućnosti smanjivanja uticaja.

Sa aspekta prostora, uticaj Zasad borovnice od 1ha biće lokalnog karaktera, a posebno će se odraziti na zemljište koje će biti obuhvaćeno eksploatacijom a koje iznosi 10.000m².

Uticaj na kvalitet vazduha će biti minimalan jer se radi o procesu koji se odvija u otvorenom polju a sirovina koja se obrađuje je organskog porijekla-drvena masa. Područje okolo lokacije je naseljeno. Lokacija pripada naselju Vuča u kojoj je prema Popisu iz 2011. godine živjelo 101 stanovnik u 89 domaćinstava (Izvor: MONSTAT, 2011). Uzroci mogućih negativnih uticaja na okolno nema, jer nema ni buke u radnim okolinama u ovom procesu. Imajući u vidu nadmorsku visinu objekta vjerovatnoća kumulativnih uticaja neće biti velika. Proizvodnja plodova borovnice neće imati prekogranični uticaj. Na osnovu analize karakteristika ove lokacije, kao i karakteristika planiranih postupaka u okviru nje, preko mjera za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja moguće je smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu.

5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU

SREDINU

U fazi rada projekta proizvodnje plodova borovnice, neće doći će do određenog uticaja na pojedine segmente životne sredine prevashodno na lokaciji objekta i u njenom užem okruženju.

Kvalitet vazduha

Zagađenje vazduha je minimalno ili gotovo nemoguće jer se radi o proizvodnji na otvorenom, poljoprivrednoj proizvodnji.

Vode

Pri radu projekta ne nastaje otpadna tehnološka voda, tako da nema otpadni tehnološki tokovi koji bi mogli zagađivati najbliži tok, rijeke. Boravkom radnika na parceli ne nastaju sanitarne vode, a eventualne vode bi se, a shodno Čl. 5 Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list CG" br. 45/08, 9/10, 26/12, 52/12 i 59/13), treba da zadovolje uslove od 2 mg/l i 10 mg/l za mineralna ulja i ukupna ulja i masnoće, respektivno. Na ovaj način smanjuje se bilo kakva mogućnost da koncentracije opasnih i štetnih materija u otpadnim vodama čime će se smanjiti uticaj na kvalitet podzemnih voda i zemljišta.

Zemljište

Zagađenje zemljišta je mala vjerovatnoća da može da se desi. Primjena mineralnih đubriva i pesticida se obavlja periodično i u skladu sa dobrom praksom, pa je i ova mogućnost umanjena i svedena na minimum.

Sprječavanje stvaranja buke

Pri radu projekat koriste se transportna sredstva i mašine u otvorenom radnom prostoru. Obzirom na lokaciju objekta odnosno da se isti nalazi u selu Vuča, opština Rožaje, procjena je da isti neće ometati mir i odmor u najbližim stambenim jedinicama, kao i u susjednim poslovnim prostorima.

Uticaj na naselje i stanovništvo

Zasad borovnice se nalazi u vanurbaniziranom i prostornim planom definisanom prostoru. O uticaj zasada borovnice u prostoru u kojem imaju egzistirati može se smatrati pozitivno, a ogleda se prvenstveno u daljnjem razvoju poslovne zone gdje se osiguravaju nova radna mjesta i pospješuje dodatna privredne aktivnost.

Uticaj na ekosisteme i geologiju

Uticaji na biljni i životinjski svijet u toku eksploatacije Zasada borovnice neće biti negativni jer će u procesu proizvodnje sve se odvijati u otvorenom prostoru. Kako je utvrđeno da nema biljnih i životinjskih vrsta koje bi trebalo zaštititi, tako u eksploatacije ovog objekta neće biti uticaja na ekosisteme. Lokacija objekta ne pokriva nalazišta minerala, paleontoloških i mineraloških pojava koje su ili bi trebalo biti zaštićene, tako da nema negativnog uticaja na geologiju u fazi eksploatacije.

Akcidentne situacije

Do najvećeg negativnog uticaja u projekta na pojedine segmente životne sredine može doći u slučaju pojave akcidenta, a prije svega mogućeg prosipanja goriva od poljoprivrednih mašina, koja je jako mala.

7. IZVORI PODATAKA

Zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade Zahtjeva o procjeni uticaja na životnu sredinu za projekat Zasad borovnice opština Rožaje, planiran na kat.parceli iz LN br.120 KO Vuča, opština Rožaje urađen je u skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl. listu CG”, br. 19/19). Prilikom izrade zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu objekat za preradu drveta investitora „Bajrama Redžepovića“, korišćena je sledeća:

Zakonska regulativa:

- Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG” br. 64/17., 44/18., 63/18. i 11/19.).
- Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16).
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG” br. 80/05 i „Sl. list CG” br. 40/10, 73/10 i 40/11, 27/13, 52/16).
- Zakon o zaštiti prirode („Sl. list CG” br. 54/16).
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list CG” br. 49/10, 40/11 i 44/17).
- Zakon o vodama („Sl. list CG” br. 27/07, 22/11, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16 i 2/17).
- Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list CG” br. 25/10 i 43/15).
- Zakon o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 28/11 i 01/14).
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 64/11 i 39/16).
- Zakon o rudarstvu ("Službeni list RCG" br. 65/08, i Sl. list CG", br. 74/10);
- Zakon o geološkim istraživanjima ("Sl. list RCG" br. 28/93, 27/94, 42/94, 26/07);
- Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl. list CG” br. 55/16 i 74/16).
- Zakon o zaštiti i spašavanju („Sl. list CG” br. 13/07, 05/08, 86/09, 32/11 i 54/16).
- Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG” br. 34/14).
- Zakonom o prevozu opasnih materija („Sl. list CG” br. 33/14).
- Pravilnikom o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata ("Sl. listu CG", br. 19/19).
- Pravilnik o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 21/11 i 32/16).
- Pravilnikom o emisiji zagađujućih materija u vazduhu („Sl. list RCG” br. 25/01)
- Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 25/12).
- Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl. list CG” br. 02/07).
- Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 45/08, 9/10, 26/12, 52/12 i 59/13).
- Pravilnik o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG” br. 59/13 i 83/16).
- Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava privredno društvo, odnosno preduzetnik za sakupljanje, odnosno transport otpada („Sl. list CG” br. 16/13).

Projektna dokumentacija

- Biznis plan za IPARD II, PU Biotehnički Centar, 2020.godine Bijelo Polje
- Fušić i Đuretić“Zemljišta Crne Gore“, Univerzitet Crne Gore, Biotehnički Institut-Podgorica, 2000.godine.
- Strateški plan razvoja Opštine Rožaje 2014-2020.godine, Rožaje,2013.godine
- [https://www.monstat.org/userfiles/file/popis2011/saopstenje/knjiga_prvi%20rezultati\(1\).pdf](https://www.monstat.org/userfiles/file/popis2011/saopstenje/knjiga_prvi%20rezultati(1).pdf)